

Plan van Aanpak label DEFG 2025-2027

VERBETEREN VAN PARTICULIERE GRONDGEBONDEN WONINGEN MET EEN ENERGIELABEL DEFG
QUINT SULLOCK ENZLIN

INLEIDING

In de Milieupgave worden doelen gesteld voor het verbeteren van de energielabels DEFG in Barendrecht. De doelstellingen kennen een grondslag in de landelijke klimaatopgave. Ook in het kader van de Transitievisie Warmte (2024) van Barendrecht en de RES 1.0 is het belangrijk om een woningvoorraad te hebben met een zo laag mogelijke energievraag, oftewel een zo hoog mogelijk energielabel. Het verbeteren van de energielabels DEFG is dus een vereiste volgens de landelijk, regionaal en lokaal beleid. Het plan van aanpak beschrijft de uitvoering voor het verbeteren van energielabels DEFG in Barendrecht.

In de afgelopen jaren zijn er verschillende acties opgezet en uitgevoerd. Het is wenselijk om een nieuw integraal plan te schrijven en uit te voeren met de nieuw ontvangen budgetten. Voortschrijdende inzichten uit voorgaande acties en van partners als de Erasmus Universiteit vormen daarin de basis. Een gestructureerd plan maakt het mogelijk om de maatregelen effectief te communiceren, de juiste financieringsopties te benutten en middelen efficiënt in te zetten. Dit plan geldt vanaf 1 januari 2025 tot eind 2026.

Tijdens het wethoudersoverleg van 26 augustus 2024 is besloten om door te gaan met een stimulerende aanpak voor het verbeteren van energielabels. Dat betekent dat de gemeente proactief ondersteuning aanbiedt aan bewoners met een energielabel DEFG om hun woning te verduurzamen naar een beter label. Het streven is om zoveel mogelijk bewoners te bereiken en maatwerk aan te bieden. De keuze om te verduurzamen blijft in deze aanpak nadrukkelijk bij de bewoner.

DOEL EN KADER

De doelstelling van dit plan van aanpak luidt als volgt:

Het verbeteren van de helft van het totaal aantal woningen met label D en alle woningen met energielabels EFG door het proactief stimuleren van grote isolerende maatregelen bij particuliere woningeigenaren

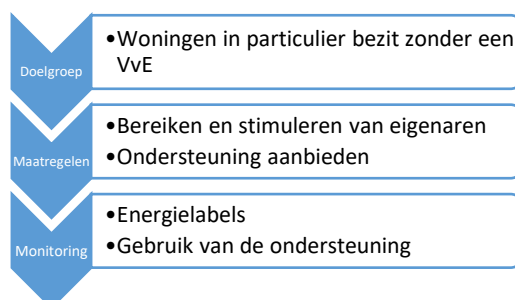
Omdat het verlagen van de energievraag de basis is voor het verbeteren van een energielabel, wordt primair ingezet op het nemen van (grote) isolerende maatregelen van de woning. Kleine isolerende maatregelen (zoals tochtstrips) dragen niet bij aan een verbetering van het energielabel.

Dit plan van aanpak richt zich op particuliere grondgebonden woningen. Dit plan van aanpak is niet van toepassing op VvE's of corporatiebezit, aangezien VvE's een aparte aanpak kennen en de corporaties verantwoordelijk zijn voor de verduurzaming van deze woningen.

LEESWIJZER

Het plan van aanpak richt zich op de grondgebonden particuliere woningeigenaren

Figuur 1: Lijn 1 grondgebonden particuliere woningen

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	1
Doel en kader	1
Leeswijzer	1
Lijn 1: grondgebonden particuliere woningen	3
Doelgroep	3
Maatregelen	3
Aanpak	4
Communicatie	7
Monitoring.....	7
Planning.....	7

LIJN 1: GRONDGEBONDEN PARTICULIERE WONINGEN

DOELGROEP

Een belangrijk onderscheid in dit plan van aanpak zijn bewoners die onder en boven de WOZ-waarde van €409.000,- vallen omdat dit de drempelwaarde is voor bestedingen vanuit de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie. Barendrecht kent in totaal 1960 particuliere grondgebonden woningen met een energielabel DEFG. Hiervan vallen 1580 woningen onder de WOZ-waarde grens van €409.000,-.

Een belangrijke opmerking bij deze aantallen is dat deze aantallen zijn gebaseerd op de vastgestelde en geschatte energielabels. Dat betekent dat woningen die hebben verduurzaamd, maar geen energielabel hebben laten vaststellen ook in deze aantallen zijn opgenomen. Het in de vorige alinea genoemde aantal woningen met een energielabel DEFG is daarom een maximale benadering.

Een tweede belangrijk onderscheid zijn woningen met een monumentale status. Er zijn in de gemeente woningen met een monumentale status. Voor deze woningen is het moeilijker om te isoleren omdat er meer beperkingen zijn. Dat vraagt om een specialistische aanpak. Woningen met een monumentale status moeten niet verward worden met woningen in het beschermde dorpsgezicht.

Als laatste worden particuliere verhuurders onderscheiden. Voor particuliere verhuurders gelden vaak andere overwegingen om te verduurzamen. Het is belangrijk om in het contact met verhuurders rekening te houden met wettelijke verplichtingen en overwegingen om te verduurzamen van verhuurders.

MAATREGELEN

De gemeente Barendrecht stimuleert grote isolerende maatregelen. Dat zijn isolerende maatregelen aan de gevel, het dak, de vloer, ventilatie en de ramen en kozijnen. Hiervoor zet de gemeente in op bewustwording en faciliteert zij bewoners door hen te voorzien van *geld, tijd, vaardigheden* en *kennis*. Het is belangrijk om de juiste ondersteuning op het juiste moment te bieden. Daarvoor wordt in deze paragraaf een aanpak beschreven.

AANPAK

Er wordt in de winter van 2024-2025 een gratis warmtescanrapport aangeboden aan bewoners.

Een warmtescan is een manier om voor bewoners visueel te maken waar in de woning isolatiekansen zijn. De warmtescans zijn in 2023 uitgevoerd in de Oranjewijk en zijn door bewoners goed ontvangen.

Het isoleren van woningen is het belangrijkste doel van dit plan van aanpak. De warmtescans geven een goed beeld bij de isolatieopgave en vormen daardoor het vertrekpunt voor het plan van aanpak. De woningen waar al goede isolatie is, sturen we een brief waarin we aangeven dat er met de warmtescan is geconstateerd dat de woning voldoende geïsoleerd is en dat de isolatie aanpak zich niet meer zal richten tot deze woningen. We vragen bewoners om te reageren als zij vinden dat deze constatering niet juist is.

Na het ontvangen van het warmtescanrapport worden keukentafelgesprekken (korte oriënterende gesprekken) aangeboden aan bewoners. Het keukentafelgesprek biedt de gelegenheid om toelichting te geven op het warmtescanrapport én om de kansen en behoefte van bewoners bij verduurzaming te peilen. Tijdens het voeren van gesprekken met bewoners kunnen onderwerpen aan bod komen die breder zijn dan het thema 'duurzaamheid'.

Het voeren van keukentafelgesprekken worden strategisch en gestructureerd aangepakt om zo veel mogelijk maatschappelijke en doelmatige impact te maken. Het doel is om zo veel mogelijk keukentafelgesprekken voor zoveel mogelijk in 2025 uit te voeren, zodat de jaren 2026 en 2027 zich kunnen richten op bewoners die om diverse redenen in 2025 niet tot uitvoering kwamen.

De gemeente heeft keuzes gemaakt om een zo goed mogelijke ondersteuningsstructuur op te zetten. Hiervoor is een lijst met maatregelen opgesteld (tabel 1). Naar aanleiding van het keukentafelgesprek wordt samen met de bewoner bepaald welke vorm van ondersteuning het best passend is. Omdat er zo veel mogelijk prioriteit voor het keukentafelgesprek wordt gegeven aan woningen waar we meer hulpbehoeftes verwachten, wordt de begroting zoveel mogelijk ingezet bij bewoners die het nodig hebben. Met het budget voor de SPUK Lokale Aanpak Isolatie worden subsidiemaatregelen en procesondersteuning bekostigd. Daarvoor geldt dat deze maatregelen enkel getroffen kunnen worden bij bewoners die vallen onder de doelgroep met een WOZ-waarde onder de €409.000. Naast lokale subsidieacties zijn er ook landelijke financieringsinstrumenten, zoals de Energiebespaarlening bij het warmtefonds en de ISDE subsidie. Bewoners die niet vallen onder de doelgroep van de SPUK Lokale Aanpak Isolatie worden daardoor ook (financieel) ondersteund bij het verduurzamen van de woning.

De gemeente werkt daarnaast samen met partners als bouwmarkten, makelaars en banken. Dit zijn partijen die vaak in contact staan met bewoners in een zogenaamd 'natuurlijk moment'. Een 'natuurlijk moment' betekent dat er voor bewoners een logisch moment is om na te denken over verduurzaming, zoals bij een verbouwing of verhuizing. De gemeente zorgt dat deze partijen op de hoogte zijn van het ondersteuningsaanbod en ontwikkelt samen promotiemateriaal, zoals banners en flyers.

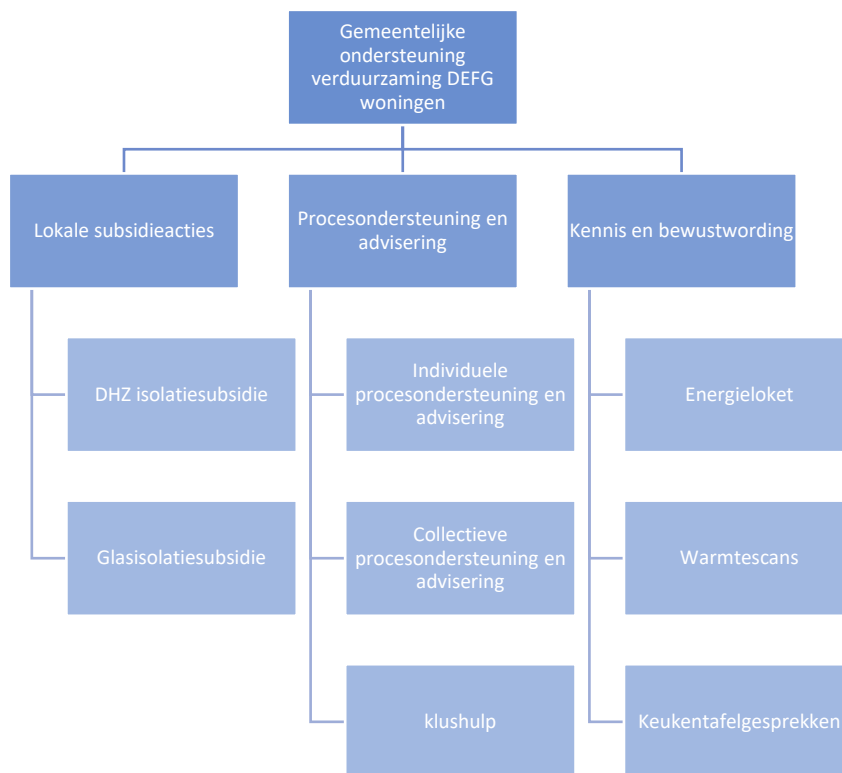
Tabel 1: Lijst maatregelen Plan van Aanpak

Maatregel	Toelichting
Warmtescans	Warmtescans zijn een middel om bewoners bewust te maken van de warmtelekken bij hun woning op een visuele manier. Uit ervaring blijken de warmtescans een leuke en aantrekkelijke manier te zijn om bewoners te bereiken. Het stelt bewoners in staat om zowel kleine als grote maatregelen te overwegen. De warmtescans zijn afgelopen winter al uitgevoerd in de Oranjewijk en zullen om die reden daar niet voor een tweede keer plaatsvinden.
Keukentafelgesprekken	Een kort gesprek (in principe fysiek) waarin vragen over de warmtescans beantwoord kunnen worden en waar verwezen kan worden naar de ondersteuningsstructuur voor verduurzaming van woningen die de gemeente biedt. Het keukentafelgesprek dient als een 'intake' om vervolgstappen te bepalen en de monitor van de isolatieopgave bij te werken.
Doe-het-zelf (DHZ) isolatiesubsidie 'de Groene Bon'	Via een voucher wordt subsidie verstrekt aan bewoners om zelf isolatiemaatregelen te treffen. Vooraf krijgen bewoners een advies over welke isolatiemaatregelen en materialen er getroffen kunnen worden. Ter ondersteuning van de DHZ actie organiseren we een aantal workshops isoleren. Ook kunnen bewoners gebruik maken van de klushulp.
Glasisolatiesubsidie	Via een voucher kunnen bewoners subsidie ontvangen om slecht geïsoleerd (of enkel) glas te vervangen door geïsoleerd glas. In de subsidieverordening worden voorwaarden gesteld. Bij bewoners die deze voucher willen aanvragen komt een adviseur langs om het glas in te meten en vervolgens te installeren.
Klushulp	Het zelf nemen van isolerende maatregelen is een relatief goedkope manier om de woning te verbeteren. Om bewoners te stimuleren en ondersteunen bij het zelf nemen van isolerende maatregelen wordt er klushulp beschikbaar gesteld en worden er workshops isoleren georganiseerd.
Individuele procesondersteuning en advisering	Om bewoners te ondersteunen in het proces om tot actie te komen wordt er op basis van de behoefte van een bewoner ondersteuning aangeboden. Dit kan diverse vormen hebben. Waar de ene bewoner behoefte heeft aan advies, kan een andere bewoner behoefte hebben aan een partij die alles voor hem/haar regelt.
Collectieve procesondersteuning en advisering	Als er samengewerkt door burens kunnen er voordelen optreden. Bijvoorbeeld bij het opvullen van de spouwmuur bij tussenwoningen, het gezamenlijk inkopen van materialen of het verbinden van bewoners die elkaar kunnen helpen. Op het moment dat er kansen zijn en de wens is om collectief iets te organiseren is er een partij nodig die het initiatief neemt en het proces begeleidt.
Energieloket	Door een gemeente aangestelde partij als 'preferred partner' voor het beantwoorden van vragen van bewoners over duurzaamheid.

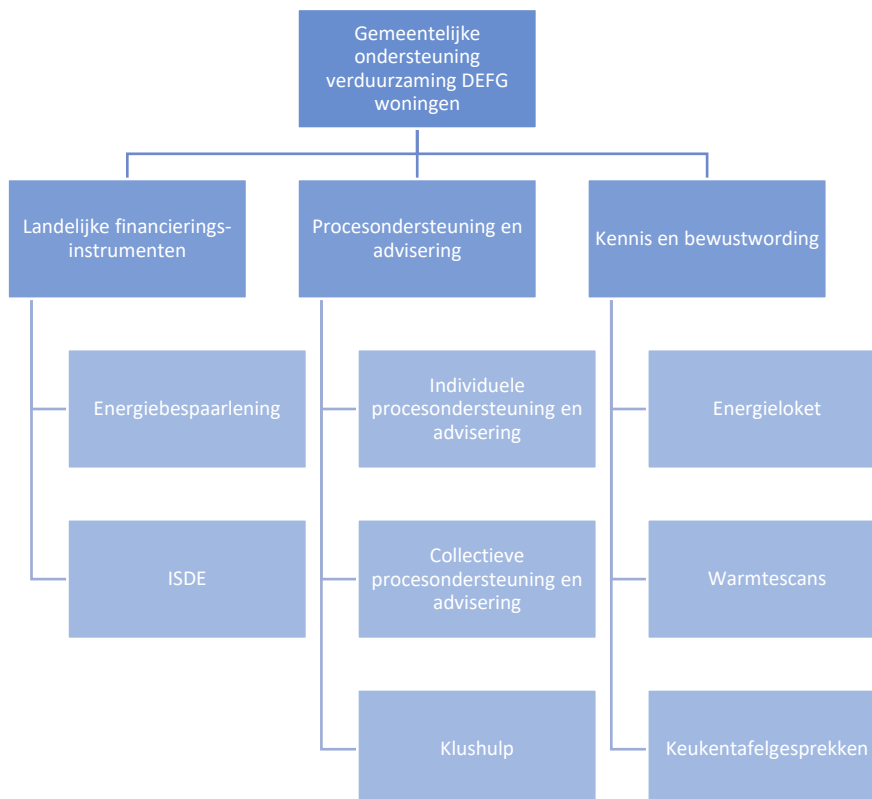
OVERZICHT MAATREGELEN

In figuur 3 en 4 wordt een overzicht gegeven over de maatregelen die getroffen worden en de ondersteuning die beschikbaar is voor bewoners om te verduurzamen.

Figuur 3: Overzicht maatregelen voor bewoners in de doelgroep met een WOZ-waarde onder de €409.000

Figuur 4: Overzicht maatregelen voor bewoners met een WOZ-waarde boven de €409.000

COMMUNICATIE

In 2025 worden bewoners door de gemeente bereikt door middel van een brief met daarin de resultaten van de warmtescans en keukentafelgesprekken. Daarnaast zorgen we ervoor dat belangrijke informatie m.b.t. energie(besparing) overzichtelijk beschikbaar wordt gesteld via de gemeentewebsite. Ook gaan we op regelmatige basis communiceren via de (sociale) media. Het doel van die communicatie is om inwoners van Barendrecht te informeren over de inspanningen van de gemeente voor verduurzaming. Er wordt in ieder geval ingezet op communiceren in de Blik Op Barendrecht (min. 4 keer p.jaar), op de nieuwspagina van de Gemeente website (min. 4 keer p.jaar) en op social media (min. 8 per jaar). Eind 2025 wordt het plan van aanpak geëvalueerd. De resultaten van die evaluatie worden gebruikt om het plan van aanpak en de (communicatie)strategie voor 2026 aan te scherpen.

MONITORING

De jaarlijkse monitoring van de energielabels worden vastgelegd in de jaarlijkse monitoring van de Milieuopgave Barendrecht. Daar wordt gebruik gemaakt van het landelijke EP register, waar vastgestelde energielabels worden geregistreerd. Het vaststellen van het energielabel is echter alleen verplicht in een aantal gevallen, zoals bij verkoop van de woning. Om die reden zal de landelijke monitor van RVO over de vastgestelde energielabels niet de daadwerkelijke impact van dit plan van aanpak goed kunnen meten. Daarom moet ook de ondersteuning die wordt geboden en de interactie met bewoners worden gemonitord, zodat een beter inzicht wordt verkregen in de daadwerkelijke impact van de maatregelen.

Door te monitoren van welke maatregelen gebruik wordt gemaakt kan er een inschatting gemaakt worden over het aantal woningen dat wordt ondersteund en de impact die wordt gemaakt. Echter, er zijn ook woningen die (in 2025) niet willen of kunnen verduurzamen. Het is belangrijk dat de keuze voor verduurzaming van bewoners wordt gerespecteerd. Er moet daarom ook gemonitord worden welke bewoners zijn bereikt, niet willen of op een later moment willen verduurzamen.

PLANNING

De uitvoering van de uitgezette acties van lijn 1 in dit plan van aanpak volgt de planning zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Planning lijn 1

Fase	Stappen	Doorlooptijd
1	Bereiken bewoners met warmtescans & opzetten ondersteuningsstructuur met monitoring	Q4 2024 – Q2 2025
	Uitvoeren van de warmtescans	Q4 2025 – Q1 2026
	Inkopen ondersteuningsstructuur	Q1 2025
	Opzetten Europese aanbesteding	Q1 2025 – Q2 2025
	Overige voorbereidende acties ter voorbereiding	Q1 2025
	Communicatie via (sociale) media	Q4 2024 – Q2 2025
2	Keukentafelgesprekken en vervolgondersteuning	Q2 2025 – Q4 2025
	Keukentafelgesprekken	Zoveel mogelijk in 2025
	Gebruik van de ondersteuning door bewoners	Zomer-, herfst- en kerstvakantie als piekmomenten.
	Communicatie via (sociale) media	Q2 2025 – Q4 2025
3	Tweede cyclus	Q4 2025 – Q4 2027
	Evaluatie plan van aanpak	Q4 2025
	Aanscherpen plan van aanpak	Q1 2026
	Uitvoering	Tot eind 2027